

মেচাৰ্চ গুদুথুৰ ব্ৰাদাৰছ

বনাম

আয়কৰ বিষয়া, বিশেষ চক্ৰ, বাংগালোৰ

[এচ. কে. দাস, ম. হিদায়াতুল্লা আৰু জে. চি. শ্বাহ, ন্যা.]

আয়কৰ - মূল্যায়ন - জৰিমনা - কৰদাতাক শুনানিৰ যুক্তিসংগত সুযোগ অবিহনে আয়কৰ বিষয়াৰ দ্বাৰা আৰোপকৰণ - আপীলত আদেশ বাতিল আৰু ধনৰ প্ৰত্যাপৰ্ণৰ নিৰ্দেশ - প্ৰতিপ্ৰেৰণৰ কোনো স্পষ্ট আদেশ নাই - আয়কৰ বিষয়াৰ দ্বাৰা কাৰ্যবিধি অব্যাহত ৰখা - বৈধতা - ভাৰতীয় আয়কৰ আইন, ১৯২২ (১৯২২ চনৰ II), উপ-ধাৰা ২৮(১)(ক) আৰু ২৮(৩)।

আপীলকাৰীসকলে নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত প্ৰবিৱৰণ দাখিল কৰিব নোৱাৰিলে আৰু ভাৰতীয় আয়কৰ অধিনিয়ম, ১৯২২-ৰ ধাৰা ২৮(১)(ক)-ৰ অধীনত তেওঁলোকৰ ওপৰত কিয় জৰিমনা বিহিব নালাগে তাৰ কাৰণ দৰ্শাবলৈ জাৰি কৰা জাননীত তেওঁলোকে লিখিত উত্তৰ দাখিল কৰে। অধিনিয়মখনৰ ধাৰা ২৮(৩) অনুসৰি তেওঁলোকক শুনানিৰ সুযোগ নিদিয়াকৈয়ে আয়কৰ বিষয়াই তেওঁলোকৰ ওপৰত জৰিমনা আৰোপ কৰিলে। আপীল কৰাত আপীল সহকাৰী আয়ুক্তই এই আদেশ বাতিল কৰি জৰিমনা প্ৰত্যাপৰ্ণৰ নিৰ্দেশ দিয়ে। ইয়াৰ পিছত আয়কৰ বিষয়াই আপীলকাৰীসকলক শুনানিৰ সুযোগ দি আৰু এখন জাননী জাৰি কৰে। এই জাননীৰ বিৰুদ্ধে আপীলকাৰীসকলে আপত্তি জনায় আৰু যুক্তি দৰ্শায় যে যিজন আপীল সহকাৰী আয়ুক্তৰ আদেশ চূড়ান্ত হৈ পৰিছে তেওঁৰ প্ৰতিপ্ৰেৰণৰ এটা স্পষ্ট আদেশৰ অনুপস্থিতিত আয়কৰ বিষয়াই আৰু জৰিমনাৰ পুনৰ মূল্যায়নৰ বাবে আগবাঢ়িব নোৱাৰে।

ৰায় দিয়া হৈছিল যে, যিহেতু ভাৰতীয় আয়কৰ অধিনিয়মৰ ধাৰা ২৮(১)(ক)-ৰ অধীনত আয়কৰ বিষয়াই দিয়া জৰিমনা আৰোপ কৰাৰ আদেশ কোনো প্ৰাৰম্ভিক অবৈধতাৰ দ্বাৰা নহয় কিন্তু এনে এটা অবৈধতাৰ দ্বাৰা বিকৃত কৰা হৈছিল যিটো কাৰ্যবিধিৰ সময়ত জড়িত হৈছিল আৰু উক্ত আদেশ আপীলত খাৰিজ কৰা হৈছিল, আয়কৰ বিষয়াজনে অবৈধতা সংঘটিত হোৱা পৰ্যায়ৰ পৰাই কাৰ্যবিধি অব্যাহত ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত নিজৰ অধিকাৰক্ষেত্ৰৰ ভিতৰত আছিল আৰু যদিও কোনো স্পষ্ট প্ৰতিপ্ৰেৰণৰ আদেশ দিয়া হোৱা নাছিল, জৰিমনাৰ পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব পাৰিছিল।

জোছ চাকো পুথোকৰণ বনাম আয়কৰ বিষয়া, এৰ্নাকুলাম চক্ৰ, [১৯৫৭] ৩২ আই.টি.আৰ. ৬৪৮, প্ৰয়োগ কৰা হোৱা নাই।

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: ১৯৫৮ চনৰ দেৱানী আপীল নং ২৬১।

১৯৫৬ চনৰ ২১৫ নং আঞ্জালেখ আবেদনত মাইছোৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ১৯৫৬ চনৰ ৬ নৱেম্বৰৰ ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা আপীল।

আপীলকাৰীসকলৰ বাবে এছ.এন. এণ্ডলি, জে.বি. দাদাচানজি, ৰামেশ্বৰ নাথ আৰু পি.এল. ভোহৰা।

প্ৰতিবাদীৰ বাবে কে.এন. ৰাজগোপাল শাস্ত্ৰী আৰু ডি. গুণ্ডা।

১৯৬০, ২২ জুলাই। আদালতৰ ৰায় প্ৰদান কৰে নিম্নোক্ত ন্যায়াধাৰে-

হিদায়াতুল্লা ন্যা.- এই আবেদন এই আদালতৰ বিশেষ অনুমতিত মাইছোৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তৰ বিৰুদ্ধে দাখিল কৰা হৈছে, যি সিদ্ধান্তৰ দ্বাৰা সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত আপীলকাৰীসকলে আয়কৰ বিষয়া, বেলাৰী, বিশেষ চক্ৰ, বাংগালোৰৰ বিৰুদ্ধে নিষেধাজ্ঞাৰ ৰিট বা আন কোনো উপযুক্ত ৰিটৰ বাবে কৰা আবেদনক প্ৰাৰম্ভিকতে খাৰিজ কৰা হৈছিল।

গোচৰৰ তথ্য তলত দিয়া ধৰণৰ। ১৯৪৮-৪৯ চনৰ মূল্যায়ন বৰ্ষৰ বাবে আপীলকাৰীসকলে নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত প্ৰবিৱৰণ দাখিল কৰিব নোৱাৰিলে আৰু ভাৰতীয় আয়কৰ অধিনিয়মৰ ধাৰা ২৮(১)(ক)-ৰ অধীনত কাম কৰি আয়কৰ বিষয়াই তেওঁলোকৰ ওপৰত কিয় জৰিমনা আৰোপ কৰিব নালাগে কাৰণ দেখুৱাবলৈ জাননী জাৰি কৰে। এই জাননীৰ উত্তৰত আপীলকাৰীসকলে লিখিত উত্তৰ দাখিল কৰে আৰু আয়কৰ বিষয়াই আয়কৰ অধিনিয়মৰ ২৮ নং ধাৰাত তৃতীয় উপ-ধাৰা অনুসৰি তেওঁলোকক শুনানিৰ ব্যৱস্থা নকৰাকৈ ১৬,০০০ টকাৰ জৰিমনা আৰোপ কৰিবলৈ আগবাঢ়ে। এই বিষয়টো আপীল আয়কৰ সহকাৰী আয়ুক্তৰ সন্মুখলৈ লৈ যোৱা হয়, যিয়ে আপীলকাৰীসকলক শুনানিৰ সুযোগ দিয়া হোৱা নাই বুলি আঙুলিয়াই দি এই আদেশত ত্ৰুটি আছে বুলি ৰায় দিয়ে। সেয়েহে তেওঁ সেই আদেশ বাতিল কৰি যদি জৰিমনা আদায় কৰা হৈছে তাক প্ৰত্যাপৰ্ণৰ নিৰ্দেশ দিয়ে।

এই আদেশ লাভ কৰাৰ লগে লগে আয়কৰ বিষয়াই আৰু এটা জাননী জাৰি কৰি আপীলকাৰীসকলক তেওঁৰ সন্মুখত হাজিৰ হ'বলৈ আহ্বান জনায়, যাতে তেওঁলোকে শুনানিৰ সুযোগ লাভ কৰে। তেওঁ লগতে ইংগিত দিছিল যে যদি কোনো হাজিৰ নহয়, তেন্তে তেওঁ কেৱল আগতে দাখিল কৰা লিখিত বিবৃতিটোকে বিবেচনা কৰি জৰিমনাৰ প্ৰশ্নটো নিৰ্ণয় কৰিবলৈ আগবাঢ়িব। কিন্তু আয়কৰ বিষয়াই গোচৰটোৰ সিদ্ধান্ত লোৱাৰ আগতে আপীলকাৰীসকলে সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত ওপৰত উল্লেখ কৰা আঞ্জালেখসমূহ জাৰি কৰাৰ বাবে আবেদন দাখিল কৰে। এই আবেদনখন উচ্চ ন্যায়ালয়ে এই বুলি প্ৰাৰম্ভিকতে খাৰিজ কৰিছিল যে আপীলকাৰীসকলে উত্থাপন কৰা বিতৰ্ক আয়কৰ কৰ্তৃপক্ষৰ সন্মুখত উত্থাপিত হ'ব পাৰে। তাৰ পিছত আপীলকাৰীসকলে এই আদালতত বিশেষ অনুমতিৰ বাবে আবেদন কৰিছিল আৰু অনুমতি দিয়াৰ পিছত এই বিষয়টো আমাৰ সন্মুখত আহিছে।

এই ক্ষেত্ৰত কোনো প্ৰশ্ন নাই যে আয়কৰ আইনৰ ২৮(১)(ক) ধাৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পূৰ্ণৰূপে পূৰণ নহ'ল। যদিহে আপীলকাৰীসকলে আইনৰ দ্বাৰা আৱশ্যকীয় ধৰণে তেওঁলোকৰ প্ৰবিৱৰণ দাখিল কৰা নাছিল, তেন্তে এই বাদ পৰা কাৰ্যই ধাৰা ২৮-ৰ উপ-ধাৰা (১)-ৰ দফা (ক)-ক আকৰ্ষণ কৰিব। আমি সেই বিষয়ে একো নকওঁ। ধাৰা ২৮ৰ উপ-ধাৰা (৩) অনুসৰি অৱশ্যে কৰদাতাক শুনানিৰ যুক্তিসংগত সুযোগ নিদিয়াকৈ জৰিমনা বিহা নহ'ব। আপীলকাৰীসকলক এই সুযোগ অস্বীকাৰ কৰা হৈছিল আৰু সেয়েহে আয়কৰ বিষয়াৰ আদেশ এক অবৈধতাৰ দ্বাৰা বিকৃত হৈছিল, যিটো প্ৰাৰম্ভিক পৰ্যায়ত নহয়, ইয়াৰ কাৰ্যবিধিৰ কালছোৱাতহে ঘটিছিল। বিদ্বান আপীল সহকাৰী আয়ুক্তৰ আদেশত অবৈধতা কি ভিত্তিত ঘটিছিল সেই কথা আঙুলিয়াই দিয়া হৈছিল আৰু যদি জৰিমনা আদায় কৰা হৈছে তাক প্ৰত্যাৰ্পণৰ নিৰ্দেশ দিয়া তেওঁৰ আদেশক ভুলটোৰ শুধৰণি হিচাপে ব্যাখ্যা কৰিব পাৰি যিয়ে আয়কৰ বিষয়াৰ বাবে যি পৰ্যায়ত অবৈধতা সংঘটিত হৈছিল তাৰ পৰা তেওঁৰ কাৰ্যবিধি আগবঢ়াই নিয়াৰ বাট মুকলি কৰিছিল। যুক্তি দিয়া হোৱাৰ দৰে এই উদ্দেশ্যে কোনো স্পষ্ট প্ৰতিপ্ৰেৰণৰ প্ৰয়োজন নাছিল।

আমাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হৈছিল কেৰালা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ এজন বিদ্বান একক ন্যায়াধীশৰ জোছ চাকো পুথোকৰণ বনাম আই.টি.অ'. এৰ্নাকুলাম চাৰ্কল ([১৯৫৭] ৩২ আই.টি.আৰ. ৬৪৮) গোচৰত প্ৰতিবেদিত হোৱা এটা সিদ্ধান্তৰ প্ৰতি, য'ত একেধৰণৰ পৰিস্থিতিত এই সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে যে যিহেতু ধাৰা ৩৩ৰ উপ-ধাৰা (২)ৰ অধীনত আয়কৰ আয়ুক্তৰ দ্বাৰা আপীল ন্যায়াধিকৰণলৈ এটা আপীল লৈ যোৱা হোৱা নাছিল, আপীল সহকাৰী আয়ুক্তৰ আদেশ চূড়ান্ত হৈ পৰে আৰু আয়কৰ বিষয়াই আৰু জৰিমনাৰ পুনৰ মূল্যায়নৰ বাবে আগবাঢ়িব নোৱাৰে। আমাৰ মতে প্ৰদান কৰা কাৰণটো কথাটোৰ কাষতে আছে। আপীল সহকাৰী আয়ুক্তই যি কৰিলে সেয়া আছিল মূল্যায়ন কাৰ্যবিধিৰ সময়ত সংঘটিত হোৱা অবৈধতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আদেশ বাতিল কৰি জৰিমনা প্ৰত্যাৰ্পণৰ নিৰ্দেশ দিয়া। নথি লাভ কৰাৰ লগে লগে যি পৰ্যায়ত অবৈধতা সংঘটিত হৈছিল তাৰ পৰাই বিষয়টো আৰম্ভ কৰি আৰু তেওঁৰ কাৰ্যবিধিৰ শুধৰণি কৰাটো আয়কৰ বিষয়াৰ বাবে মুকলি আছিল। আপীলকাৰীসকলে গোচৰৰ বক্তব্যৰ কালছোৱাত আঙুলিয়াই দিছিল যে এনে কাৰ্যবিধি মূল্যায়ন কাৰ্যবিধিৰ সময়তহে গ্ৰহণ কৰিব পৰা যাব আৰু সেই কাৰ্যবিধিসমূহ সমাপ্ত কৰা হৈছে। আমাৰ মতে আপীলকাৰীসকলক কিয় জৰিমনা বিহিব নালাগে তাৰ কাৰণ দেখুৱাবলৈ জাৰি কৰা জাননীখন কাৰ্যকৰী হোৱা বন্ধ হোৱা নাছিল, কাৰণ আপীল সহকাৰী আয়ুক্তই এটা অবৈধতাক আঙুলিয়াই দিছিল যিয়ে কাৰ্যবিধিৰ আইনগতভাৱে আৰম্ভণি হোৱাৰ পিছতহে বিজুতি ঘটাইছিল। সেই জাননীখন এতিয়াও নিষ্পত্তি কৰিবলগীয়া হৈ থকাৰ বাবে এতিয়া আৰম্ভ হোৱা কাৰ্যবিধিক মূল্যায়ন কাৰ্যবিধিৰ সময়ত আগবঢ়োৱা বুলি বৰ্ণনা কৰিব পাৰি, কাৰণ এই কাৰ্যটো প্ৰথম জাননী জাৰি কৰা সময়ৰ সৈতে জড়িত হ'ব।

আমাৰ মতে, আয়কৰ বিষয়াজনে অবৈধতা সংঘটিত হোৱা পৰ্যায়ৰ পৰাই কাৰ্যবিধি অব্যাহত ৰাখিবলৈ আৰু আপীলকাৰীসকলক গোচৰৰ পৰিস্থিতিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় জৰিমনা, যদি আছে, বিহিবলৈ নিশ্চয় নিজৰ অধিকাৰক্ষেত্ৰৰ ভিতৰত আছে।

সেই অনুসৰি মূল্য/ব্যয়ৰ সৈতে আবেদন খাৰিজ কৰা হয়।

আপীল খারিজ করা হৈছে।

#####